

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

→*←

Hirdetések
és nyiltéri közlemények
jutányosan közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és

kiadó hivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager C. czégnél

→*←

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager C. könyvkereskedésében is felvétetnek
Gromon-utca 2. szám.

A magyar nemzet.

Ha végiglapozzuk a népek történetét, ha kritikát gyakorolunk egyes népfajok fejlődése, hanyatlása, züllése, pusztulása és uralomra jutása felett, lehetetlen, hogy meg ne hajoljunk a magyar nemzet nagysága előtt. És mikor ezt mondjuk, mentek vagyunk a túlzástól, vagy önámítástól, hideg kritikai szemmel bírálunk és szent, józan meggyőződésből beszélünk. Mert csak egy valóban istenáldotta tehetséggel, erővel és szívóssággal bíró fajnak adatott meg, hogy körülvéve a vele nem rokon, sőt ellenséges népek tengerétől, nemcsak hogy meg tudott maradni, de a szerzett hazát megtartani és a fejlődés útjára vinni tudta ezer esztendő küzdelmek után. Ezer esztendőn keresztül vitta önfentartási harcát a magyar nemzet, alig élt át egy olyan emberöltőt, melyben létalapja ellen ne intéztek volna gyilkos támadásokat, voltak századaink, melyekben egyebet sem tetünk, mint harcoltunk nyílt és titkos ellenségeink ellen — győztünk! Élünk, megvagyunk, mint önálló nemzet és a számtalan visszásság dacára eljutottunk a fejlődésnek európai nivójára s bármit mondjanak is kicsinyítésünkben örömet találó ellenségeink, számot tevő szerepet játszik ami hazánk Európában dacára annak, hogy közjogi helyzetünk még sok kívánni valót hagy hátra.

És küzdenünk kell még most is és ki tudja még meddig. De ez a küzdelem is, éppen úgy, mint az eddigiek, csak edzeni fogják erőnket, erősíteni bizalmunkat a magunk erejében és szerelmünket a hazához. A magyar nép jelleme az évezredek küzdelmekben akként formálódott és acéleződött, hogy erőszak és gonoszság, kétszínűség és árulás meg nem tudják ingatni abban a hitében, hogy ezt a hazát magyarnak kell és

tudja is megtartani az idők végtelenéig, mindaddig, míg nemzetek és hazák lesznek a világon. Mert ha elgondoljuk azt, hogy mi csoda küzdelmek és megpróbáltatások árán tudtuk csak megtartani a mi országunkat és uralkodó nyelvünket, a világ legelső nemzetének kell tartani magunkat őserő, szívósság és okosság dolgában. Ezek a tulajdonságok akkor jutottak legerősebben érvényre, amikor a halott nemzetek felett károgó varjuk már világszerte hirdették hogy haldoklunk és reménytelenül elpusztulunk. Feltámadt mindig a halottnak vélt oroszán és ilyenkor haragjában a legrettelesebb volt.

A békés fejlődés jegyében él most ez a nemzet. Munkálkodjunk, dolgozzunk, anyagi erőket szereznünk kell hogy előbbre jusjunk. Tudományjal, iskolákkal, kereskedelemmel és iparral juthatunk csak előre, az ország összes gazdasági erőit fel kell szabadítanunk, hogy vagyonosabbakká legyünk. Mert ne bizakodjunk el abban, hogy a mi nemzeti életünk már annyira megszilárdult, hogy nem kellene tartanunk újabb olyan megtámadásoktól, melyek a nemzet életének gyökerébe vágnak. Bizony, mondjuk, jöhet még olyan idő, mert külső ellenségeink száma éppenséggel nem lett kisebb, ellenben belső ellenségeink, az ágáló nemzetiségek nap-nap erősödő vehemenciával törnek ellenünk. Más szempontokból is, melyeket e helyen nem akarunk firtatni, fenyegetnek bennünket esetleges veszedelmek s ezért éppenséggel nem tartunk még ott, ahol a külföld nagy nemzetei, akinek ekziszcenciája föltétlenül szilárd. Csak annyiban változott a helyzet, hogy ellenségeinkkel nem karddal kell megvívni a csatánkat — hanem gazdasági erőnkkel. Elmúlt az idő,

midőn a nemzetek a csatasíkon, vérrel és emberélettel ezreinek feláldozásával szokták egymást legyőzni — mert a harcnak ez a módja a legeslegvégső eszköz, miután mint a jelenleg folyó háború is igazolja, iszonyú veszélyekkel jár nemcsak a legyőzött, hanem a győző félre nézve is. A kulturnépek óvakodnak a véres csatáktól, ellenben csatáznak gazdasági erőikkel. Az egész világon folyik imár évtizedek óta a pénz, a forgalom, a gazdasági erők háborúja s a mi nemzetünknek létérdeke, hogy minél erőteljesebben vegye ki a részét ebben a csatázásban. Gazdasági erőnket gyarapítanunk s ezen cél elérésére meg kell ragadnunk minden alkalmat el kell végeznünk minden munkát. Ipar, kereskedelem jó és czélszerű vám és kereskedelmi szerződések, közállapotok, melyek a vállalkozási kedvet emelik, intenzív mezőgazdasági termelés — ezek azok a fegyverek, melyeket a pénz és vagyon világháborújában sikerrel lehet és kell használni.

Ezekkel a fegyverekkel leszünk nagyok és ezek nélkül nyomnak el bennünket.

A népiskolák magyarsága.

Országszerte, sőt a külföldön is tüntetnek a nemzetiségek az új népiskolai törvénytervezetnek a magyar nyelv tanítására vonatkozó erélyes intézkedései miatt. Népgyűléseke tartanak, röpiratokat adnak ki, melyekben a régi ismert frázisokkal izgatják a nemzetiségeket a törvényjavaslat ellen.

Nézzük objektív szemmel, mit akar az iskola reformtervezetben foglalt intézkedés a magyar nyelvre vonatkozólag?

Egyszerűen azt, hogy minden népiskolában, amely Magyarország területén fennáll tanítsák a magyar nyelvet úgy, hogy a nem magyar ajkú tanulónak, akik elvégezték az elemi iskola négy vagy hat osztályát, fogalmuk legyen a magyar nyelvről, amely az államé. Azt akarja, hogy minden nemzetiségi faluban, ahol a gyermekek értik a magyar nyelvet is, magyar legyen a tanítás nyelve. Ez

TÁRCA.

Papavatás.

Fényes templom harangzúgás, orgona . . .
Szőke kis lány elvonul egy sarokba.
Sirva borúl elébe a keresztnak:
„Áldd meg isten azt, akit most szentelnek!”
Szűz Mária képe előtt térdelve,
Kéri, vajjon boldog lesz-e élete.
Fényes templom, zúgó harang, orgona,
Mind azt súgja szőke lánynak hogy — „soha!”
„Istenemre, mi bajod van leányom;”
Nehéz bánat, forró könnyek orcádon?
— „A templomban ma egy ifjút szenteltek,
Holnap meg egy szőke leányt temetnek;
Hallod, anyám, harangoznak lelkemnek!”
— n.

A „Magyar Könyvtár” 400 száma.

Most mult hét esztendeje, hogy a Lampel-Wodianer-féle könyvkiadóhivatal tiz sárga borítéku füzetet küldött szét, melyekkel minden hűhó nélkül egy nagy dologra hivatott új vállalat indult meg: a Magyar Könyvtár. Tizenöt krajcárjával árulták e füzetekben a régi magyar írók klasszikus munkáit, melyek elé olyan emberek írtak bevezetést, mint Beöthy Zsolt, Bánóczy József, Négyesy László, új magyar beletristákat, akiknek sorát Rakosi Viktor nyitotta meg, és végre a legjobb külföldi prózáírók és költők fordításait olyan írók tollából, aminő Tóth Béla és Radó Antal. Radó volt megnevezve mint a

vállalat szerkesztője is, és az első tiz füzet listája megmutatta, hogy nemcsak nevéet adta oda a vállalatnak, hanem elismert tudását és ízlését is, a magyar és idegen irodalmakban való ritka tájékozottságát, nagy munkakedvét és munkaerőjét, amelyek az első tiz füzet óta csorbítatlanul szolgálták ezt a vállalatot, sikerről-sikerre vezetve azt.

S most, hét esztendő letelte után itt van előttünk a Magyar Könyvtár negyedik jubiláris füzte, a negyszázadik szám: Alexander Bernát ragyogó essayje Shakspeare ről, méltó az eddigi jubiláris számokhoz, melyeken Jókai Mór, Rakosi Jenő és Dóczi Lajos nevei fényeskedtek. Végig nézve ezen a hatalmas könyvgyűjteményen, örömmel kell eltelnie minden magyar embernek, aki szívén hordja nemzeti művelődésünk szent ügyét. Hiszen ki ne tudná, hogy a kultúra terjedésének milyen roppant fontosságú tényezője az, ha jó könyveket olcsó áron lehet a nép közé vinni! Ezek a kis sárga füzetek, melyek fillérekért árulják azt, ami azelőtt koronákért lehetett csak megkapni, beleviszik a magyar könyv szeretetét mindazokba a körökbe is, melyek csak igen szerény összeget költhetnek szellemi szükségleteik kielégítésére. A szegény diák, a szűkösen éledő iparos, a kisfizetésű apró hivatalnok, aki eddig csak vajmi ritkán tévedett be a könyves bolta: azóta hogy a Magyar Könyvtár megindult, lassan-lassan egész kis magánkönyvtárt gyűjthettek, s alig van magyar család, melybe ezek a füzetek útjokat meg ne találták volna. Hányszor halatszott azelőtt a panasza, hogy a magyar könyv drága! Százszérvivel fogott nálunk a német Reclam's Universal-Bibliothek, és tudunk elég példát arra is, hogy magyar emberek ennek a vállalatnak német fordításából olvasták Jókait vagy Mikszáthot, mert itt sokkal olcsóbban

juthattak hozzá, mint eredetiben. Most pedig megértük, hogy egyes könyveket még a német olvasmány felé hajló közönség is inkább magyarul vesz meg, mert a magyar kiadás az olcsóbb. (A most oly népszerű Cyrano de Bergerac-ot például a Magyar Könyvtár hatvan fillért árulja, holott a német kiadás ára nehány márka, a franciáé negyedfél frank!) Ha azelőtt a vasúti kocsiban, vagy az orvosok várótermében olvasmányt szedtek elő az emberek, elfűzni unalmukat: tiz közül hat esetben bizonyval valamely olcsó német vállalat regényei kerültek ki a zsebekből; ma hál' istennek majdnem minden kézben egy-egy Magyar Könyvtár füzet sárgállik. Már pedig aki így hozzá szokik az olcsó magyar könyvhöz, holnap meg fogja venni, ha módjában lesz, a drágábbat is. Az az író, akit a Magyar Könyvtár népszerűsített, számíthat rá, hogy egyebütt megjelenő munkái is kapósabbak lesznek, s így ez a vállalat nemcsak kulturánk szempontjából lett áldásossá nemcsak magyar szellemnek lett terjesztőjévé, hanem íróink érdekeinek is hathatós előmozdítója.

Innen van, hogy alig van nevesebb szerzőnk, aki a legnagyobb készséggel ne lépett volna a Magyar Könyvtár munkatársai sorába. Mert ez a vállalat nemcsak olyan munkákat kívánt közölni, melyeknek szerzői joga már elévült, melyet tehát ingyen adhat ki bárki is, mint ezt a hasonló külföldi vállalatoknál látjuk: hanem a mai irodalom legjelesebbjeit is megnyerte, kik részben eredeti művekkel, részben új műfordításokkal, részben régi írók magyarázatos kiadásainak szerkesztésével járultak hozzá a gyűjtemény gazdagításához. Az a névsor, melyre a Magyar Könyvtár hivatkozhatik, igazán sokkal ékesszólóbb, hogysem kommentárta szorultna, ott vannak Jókaival, Mikszáthtal és Herczeggel élőkön a legjobb magyar

E számhoz fél ív melléklet van csatolva.

az a borzasztó követelés, melyet a magyar állam a nemzetiségekkel szemben támaszt.

Az a törvénytervezet semminemű intézkedést nem tartalmaz egy nemzetiségnek nyelve ellen sem. Taníthatják, művelhetik szabadon, még a iskolában is a szerbek, németek, oláhok, és tótok a maguk nyelvét; az iskolán kívül pedig teljes szabadságukban áll a legmesszebbre menőleg taníthatni, úgy, a hogy ők akarnak.

Hát hol itt a sérelem? Azt kívánják-e a magyar álamtól, hogy az a maga pénzén fentartott iskoláiban és a saját tanítói által idegen, nemzetiségi nyelvet taníttasson

A magyar államnak nemcsak joga, de kötelessége is gondoskodni arról hogy lehetőleg minden polgára tudjon magyarul írni, olvasni és beszélni, s amikor ezen kötelességének teljesítésében éppenséggel nem akadályozza meg a nemzetiségeket abban hogy a maguk nyelvét ápolják és terjeszték, a türelmesség és lojalitás tekintetében vád éppenséggel nem érheti.

Elítélendő tehát az, ha a népközlési törvénytervezet ellen izgatják azt a jámbor népet, amely a legnagyobb egyetértésben élne ebben az országban s tisztában lenne a magyar haza iránt tartozó kötelességével.

Elítélendő eljárás az, hogy a külföldhöz fordulnak, francia s német nyelvű röpiratokkal árasztják el a szomszéd országokat. Holott, hogy ne menjünk messzire, itt van a nagy és művelt Németország: Hogy bánnak ott a lengyelekkel? A legnagyobb energiával fosztják meg őket nemcsak a nyelvtől hanem még a földvásárlás jogától is. Franciaországban, Olaszországban el nem tudnak képzelni olyan alattvalót, akinek kifogásai vannak vagy lehetnek az állam nyelve ellen. S nálunk megadnak minden jogot az idegen nyelveknek, csak azt vagyunk bátrak követelni, hogy az iskolákban tanítsák az állam nyelvét.

A magyar társadalmat, az intéző köröket természetesen nem tévesztheti meg az erőszakolt jajvesztelés. Erélyesen meg kell valóítani azt az intézkedést, hogy minden magyarországi iskolában oly mértékben tanítsák a magyar nyelvet, hogy a növendékek megtanulják s mindenütt, ahol lehetséges, magyar legyen a tanítás nyelve. Erős akarattal kell azt a reformot életbe léptetni s ez első sorban a hatóságok kötelessége. Ők gyakorolnak közvetlen felügyeletet az iskolák felett s ha akad tanító, aki nem felel meg teljesen a törvény intézkedéseinek, azt nyugdíjazni kell.

Nem kell messzire mennünk és találunk több oly tanítót, aki nem értenek és nem beszélnek magyarul tehát a magyar nyelvet tanítani sem tudják. Az ilyeneknek más foglalkozást kell adni, ha még nem nyugdíjképesek.

Másrészt szükség van arra is, hogy erős, anyagilag független magyar tanítói kart teremtsünk. Az a 800 koronás minimum, melyet a községek tanítóknak biztosítanak, manapság, éppenséggel meg nem felel összeg. S itt ismét a törvényhatóságokra, illetve a községi elöljáróságokra hárul a kötelesség, hogy a minimumot egy olyan összeggé egészítsék ki,

elbeszélők: Ambrus Zoltán, Bródy Sándor, Bársony István, Ignótyus, Kazár Emil, Kemechey Jenő, Kóbor Tamás, Kozma Andor, Murai Károly, Sipulusz, Szikra, Szomaházy István, Tábori Róbert, Tutsek Anna stb. Ott vannak a költők: Ábrányi Emil, Szabolcska Mihály, Heltai Jenő és maga a vállalat szerkesztője; ott vannak a drámaírók közül Dóczi Lajos Rákosi Jenő, Tóth Kálmán, és Tóth Ede, és végre ott vannak a vegyes tárgyú munkák sorában Apponyi Albert, Angyal Dávid, Balogh Pál, Beöthy, Berzeviczy Albert, Falk Miksa, Junius és sok más. És ezek közül egyik-másik nemcsak egy-egy, hanem számos munkával szerepel a lajstromban. Mikszáth Kálmánnak például majdnem összes nevezetes munkái megjelennek a Magyar Könyvtárban: A jó palócok. A tot atyafiak, Szent Péter esernyője. Az új Zrínyiász Beszterce ostoma, Prakovszky, melyeket mint halljuk, több más is fog követni.

Csak a tanárvilág tudja igazában méltatni azokat a szolgálatokat, melyeket a Magyar Könyvtár egyebek közt az iskolának tett. Megbecsülhetetlen a magyar történet legfontosabb forrásműveinek az a kiadása, melyet e vállalat megindított és melyben kiváló szakemberek adták ki Béla király névtelen jegyzőjét. Apor Metamorphozisát, a Bécsi Képes Krónikát, Cserei históriáját, Galotto könyvét Mátyás királyról, Kézai krónikáját, Priskos rhetort, Roger mester énekét a tatárjárásról stb.

Ott van aztán, a nagy közönség mellett szintén az iskolára számítva, a magyar és külföldi nagy írók, művészek monografiáinak sorozata; Beöthy Wesselényije, Alexander Shakspeareja, Dóczi Csokonaija, Radó Dantája, Angyal Bethlenje, Junius Katona Józsefe, Keleti Markója. Ott vannak a főképp az iskolában olvasott latin és görög klasszikusok

amelyből egy tanító a családjával tisztességesen megélhessen.

Csak a megélhetés kínos gondjaitól megszabadított tanítói kar tudja megoldani a fejlődő Magyarországban azt a nagy problémáját hogy polgárai valamennyien magyarul tudó jó hazafiakká legyenek.

Humanitárius intézmények.

Leszakadt a tél és vele a hideg, zord idők minden nyomora. A jégvirágos rozzant kunyhókon, nyirkos pinczelakásokban, a szegénység sikátoraiban beköszöntött az inség.

Igy szokott ez lenni minden télen. A természet mostohasága, sivársága megsokasítja az élet mostoháit. És a kezdődő téllal fölír a nyomorultak égig zengő kórusa s mint egy végtelen siralmi ének tölti be a havas, kietlen világot.

E szivigható kórusnak viszhangját keressük. Vajjon meghalja-e a társadalom és a jólétben élők milliói keblét fölveti-e a rémes segélykiáltás?

Esztendőről — esztendőre, télről — télre nézünk, hogyan nyilatkozik meg az emberszeretet nyomorban tengődő, zeméten sanyargó páriával szemben. És szemlélődésünk itt is — ott is megnyugtató jelenségeken állapodik meg; a magyar társadalomnak van szíve, van mélységes, megértő, emberszerető lelke. A magyar társadalom magához öleli a szenvedőket, enyhíti keservüket, nyomorúságukat. A magyar erény, a magyar faj őserénye nyilatkozik meg a jótékonyágban.

A magyar embernek házatája mindig nyitva volt a szenvedőknek. Régi rossz időkben az inségek, nyomorultak, kitagadottak, üldözöttek menedéke volt a magyar ház. És ez a magyar erény még nem fajult el. Jól esik ezt látni a mai ónos, ridg, szűkkelű világban.

A ténymora minden esztendőben eszelekvésre hívja fel az emberszeretetet. Évek óta a társadalom apró csoportokra, körökre, egyesületekre osztva szét magát akciót indít az inség enyhítésére. Alakulnak jótékonyági egyesületek, humanitárius intézmények, amelyeknek célja, hogy a tél nyomorával szemben megvédje a szegények, árvák elhagyottak fekete tömegét.

Ez a segélyakció legszélesebb keretekben, a társadalmi mozgalmak nagy arányaiban a főváros társadalmi köréből indult ki eddig. De hiszen ez természetes is. A főváros, amelyet az ország szívének nevezünk, predestinálva van a vezetésre minden anyagi, szellemi és erkölcsi mozgalomban. Ugy kell lenni, ez az élő szervezetek törvénye, hogy az érdekek központja a szív legyen. Ugy kell lenni, hogy ha az országot sanyargatások, sors csapások érik, az ország szíve dobbanjon meg első sorban.

De ha a modern közigazgatásban, a szellemi, gazdasági, erkölcsi élet új szervezetében mindenütt a világon érvényesülni kezd a legújabb időkben a decentralizáció, hát a humanizmus intézményes fejlődésében kell leginkább ezt a decentralizációt megcsinálni.

A nyomor nem szigeteli el magát a nagyvárosok falai közé, a köpaloták katakombáinak, sőt a sikátorainak utvesztőibe. A nyomor fekete szárnyon, mint az éjszakai vészmadár suhog végig az országokon, fölkeresi a falvakat, hegyvidékeket és ronaszágokat és szárnya érintésének nyomán siralom, inség, kétségbeesés támad.

Fordítsuk tekintetüket a vidék nyomorára. Olyan riasztó sötét képeket látunk, aminőket egy Gorkij tudna csak a színek a fekete tonusok erejével meg-eleveníteni az élet mélységeiből.

ujfordításai, melyek majdnem kivétel nélkül elsőrangú munkák, mind olyképpen készítte, hogy a laikus nagy közönség is megszerethesse belőlük az ókori irodalom nagyjait.

A modern irodalmakból való klasszikus munkák közt ott vannak: Ábrányi Byronja, Racineja, Rostandja és Maeterlinckje, Hevesi Gabányi és Váradi Molliére-fordításai, ugyancsak Váradynek két Schiller-darabja, Radó Antal, Telekes Béla és Mikes Lajos új Shakspeare-fordításai stb.

A modern elbeszélő irodalomnak is hány kiváló idegen íróját ismerte meg a magyar közönség e könyvtárból: Kipling Dsungel-történeteit Wells fantasztikus regényeit, Conan Doyle remek detektív-históriáit, Anatole France-ot, Pierre Lotitt, Jeanne Marnit, Multatult, Matilde Seraot, Zangvilt stb., akik közül nem egyet legelőször a Magyar Könyvtárban szólaltattak meg nyelvünkön hivatott és lelkiismeretes fordítók, akik között Tóth Béla és Radó Antal mellett ott van Ambrus Zoltán, Szabó Endre, Ambrozics Dező, Mikes Lajos, Telekes Béla, Gábor Andor, Marquis Géza stb. stb.

Mily gazdagság az anyagban, mily céltudatosság a tervezésben, mily lelkiismeretes gondosság a kivitelben! A Magyar Könyvtár e hét esztendői munkássága máris mély nyomokat hagyott közönségben és az iskolában egyaránt. s most, midőn negyedik jubiláris számát küldi szét, nem tehetünk egyebet, mint hogy a legigazabb elismeréssel köszöntsük e gyönyörű vállalat megteremtőit és kitűnő vezetőjét, és mindinkább növekvő sikert kívánjunk alkotásuknak.

B. D.

A magyar faj őserény, a szenvedő embertársak iránti nemes részvét, szíves szeretet e sötét képek szemléletére meg kell, hogy sokszorosodjék. A humanitárius intézményeknek országsszerte létesülniök kell. Ha az állami gondoskodás érzékenysége, vagy képessége nem terjed odáig, hogy a maga népének harmonikus, szenvedéstelen életét biztosítsa, vegye át a jótékonyág, szeretet és gondviselés nemes hivatását a társadalom. Amit ad, önmagának adja. A természet törvénye szerint el nem vesztet, el nem pusztulhat semmi, ami van. A szervezetek anyagcsereje új és új életet teremt. Amit maguktól elvonunk, hogy azoknak adjuk, akiknek életfőtételt jelent, az nem hiányt jelent, hanem gyarapodást.

Tel van most, a nyomor fehér szemfedője borítja a sivár világot. Ha jótékonyágunkkal enyhítjük a nyomort, a szenvedést, rózsákat hintünk el a hóban, tavaszt varázsoljuk a télbe.

H I R E K.

A miniszterelnök köszönete. A város törvényhatósági bizottságának bizalom nyilatkozatát gróf Tisza István kormányelnök a következőleg köszönte meg:

Pancsova város közönségének!

Pancsova.

Azon nehéz küzdelem után, a melyet az országgyűlési szabadelvű párt önfeláldozó támogatásával hosszú harcok árán megszerzett parlamenti alkotmányunk érdekében megvívottam és a melybe egész lelkemet, minden erőmet beléhelyeztem, nagy örömmel töltött el Pancsova város törvényhatósági bizottságának oly lelkes megnyilatkozása, a melylyel a kormány iránti bizalmának adott kifejezést.

Hazafias aggodalmaim közepette, a melyek ezen küzdelemre készítették, nagy megnyugvásomra szolgál, hogy a mint az ország minden részéből hozzám érkező hasonló üdvözlésekből látom, a nemzet döntő nagy többsége kellően méltányolja azon vitális nagy nemzeti érdekeket, amelyek minket ezen harczra indítottak és ezért teljes mértékben helyesli válalkozásunkat, helyesli az utamódot, a melyet kénytelenek voltunk választani, hogy állandó veszéllyel fenyegetett alkotmányos gépezetünket megmentsük.

Fogadják őszinte köszönetemet szíves megemlékezésükért, a mely újabb ösztönzésül szolgál a kormánynak, hogy a megkezdett uton teljes eréllyel és a cél nagyságának megfelelő kitartással tovább haladva hazánk nyugodt, békes fejlődését a jövőre biztosítsa.

Budapest 1904. évi december hó 14-én.

Hazafias tisztelettel:

Tisza.

Személyi hírek. Bajnai Zákó Milán, városunk főispánja ma Zomborba illetve Budapestre utazik. — Mattanovich Adolf kir. tanácsos polgármester tegnap érkezett vissza Budapestről.

Választók gyűlése. Az alsóvárosi választókerület szabadelvű választók polgárai csütörtökön este 6 órakor a Manik-féle a l s ó sörházban gyűlést tartanak, melyen a választandó törvényhatósági bizottsági tagok jelöltetnek.

A népkonyha megnyitása. A szegény iskolás gyermekek népkonyhája kedden, december 20-án megkezdte működését. A megnyitáshoz, mely déli 12 órakor fog megtörténi, az egyleti tagok és az érdeklődők ez uton tisztelettel meghívattak.

Katonák a jótékonyág szolgálatában. A cs. és kir. 46. gy. ezred városunkban állomásozó 2-ik zászlóaljának legénysége ma, december 18-án a „Trombita” szállóában műkedvelői előadást rendez, melynek tiszta jövedelme a helybeli népkonyha javára lesz fordítva. A derék hadfiak dicséretes vállalata iránt általános érdeklődés nyilvánul és így remélhető, hogy az erkölcsi siker anyagi eredménnyel is jár.

Szinre kerül:

A F A L U R O S S Z A.

Pályanyertes énekes népszínmű 3 felvonásban és egy változásban. Irta: Toth Ede.

Személyek:

Feledy Gáspár, falusi bíró	— — — —	Hrazdil Jenő.
Lajos gyermekei	— — — —	Kiss Ernő.
Boriska gyermekei	— — — —	Hedra Juliska.
Bátki Teresi árva, Földi gyámsága alatt	— — — —	Antaly Paula.
Gondör Sándor, szolga legény	— — — —	Szenti János.
Finom Rózi, menyecske	— — — —	Kiss Mariska.
Gonosz Pista, bakter	— — — —	Tápay János.
Gonoszné	— — — —	Sebőkné.
Öreg paraszt	— — — —	Pap Sándor.
Megyei eszenbízós	— — — —	Kovács Pál.
Konya, kántor tanító	— — — —	Frank János.
Cserebogár Joska szőlőpásztor	— — — —	Jelencs István.
Czene, cigány primás	— — — —	Sebők Mihály.
Ádus, vén czimbalmos	— — — —	Ékes Gyula.
Jóska, béres	— — — —	Junghaus János.
Makhetes, korcsmáros	— — — —	Szalghári Jenő.

Folytatás a mellékleten.

Melléklet a „Végvidék” 51. számához.

Kezdeté este 8 órakor.

Helyárok:

1—4 sor 2 kor., 5—8 sor 1 kor. 60 fill. a többi ülőhely 1 kor. 20 fill., állóhely 60 fill., deák és katonajegy 40. fill.

Felülfizetések tekintettel a jótékony célra, köszönettel fogadtatnak és hirtalpig nyugtáztatnak.

Jegyek előre válthatók Wittigslager C. könyvkereskedésében és vasárnap d. e. 10. órától kezdve a pénztárnál (Trombita szálló).

Uránia előadás. A Gromon Dezső magyar nyelvterjesztő egyesület f. hó 20-án (kedden) este 5 órakor a m. kir. áll. polg. és felső keresk. iskola dísztermében (II. emelet) a nagy közönség részére Uránia-estélyt rendez. Előadásra kerül: Madách az Ember tragédia halhatatlan irójának élete gyönyörű vetített képekkel. Ezen előadások iránt a közönség érdeklődése fokozottan nő, s hisszük, hogy e szép előadást is számosan fogják megnézni és meghallgatni. A belépés díja csekély 20 f. Szövegkönyv 10 f. Ugyanezen előadás a tanuló ifjúságnak f. hó 21-én, szerdán este mutatják be. Ugyanott 10 filléres belépési díj mellett.

Az igazoló választmány szerdán, december 21-én délelőtt 11 órakor ülést tart a városháza nagyertermében. Ez alkalommal a választók a választó kerületek szerint választatnak szét.

Egy havi közigazgatás. A város közigazgatási bizottsága december 14-én tartotta havi ülését Zákó Milán főispán elnöke alatt. — A pénzügyigazgató jelentése szerint az állami egyenes adók hátraléka 1903. évről 134702 kor. 39 fill. az 1904. évi előírás 321324 kor. 38 fill. Ebből töröltek 29652 kor. 13 fill. és így a megállapított tartozás 426074 k. 63 fill. Erre befizetett 1904. évi január 1-től november végéig 277642 kor. 90 fill. és így marad 148431 kor. 34 fill. hátralék. Ez évi novemberben 55358 kor. 78 fill. adót fizettek, a mi 17265 kor. 52 fillérel több mint a múlt évi november havi befizetés. Hadmentességi díj hátraléka 1903. évről 3294 kor. 71 fill., az 1904. évi előírás 4942 kor. vagys összesen 8236 kor. 71 fillér. Törles 148 kor. f. évi törlesztés 4440 kor. 78 fill. a hátralék 3075 kor. 40 fill. — A kir. ügyész jelentette, hogy november hó folyamán a fogházban 137 letartoztatott egyen volt; és pedig jogérvényesen elítélt 116; felebbezés alatt áll 6, vizsgálati fogoly volt 15. — A városi árva gyámpénztár állapota november hó végén a következő volt: készpénz 21256 kor. 92 fill., — nyilvánértékben 105820 kor. 50 fill., — magárértékben 465903 kor. 43 fill. és drágaságokban 2631 k. 58 fill. — A városi főorvos jelentése szerint novemberben meghalt 44 személy, 19 férfi és 25 nő.

Választási irodák. A december 26-án megejtendő városi képviselők választása alkalmával az I-ső kerületben (felsővárosi) választási elnök Szabó János főjegyző, helyettese Bogdanov János tanácsosok; jegyzők Marjanovics Tivadar és Zsifkovics Borivoj állami tanítók. A személyazonosság megállapítására kiküldött hatósági közegek Preller Nándor közigyám és Miok János városi adótsízt. A II-ik (alsóvárosi) kerületben a választási elnök Jovanovics Sándor tanácsnok, helyettese Roth Ferenc tanácsnok; jegyzők: Kada György városi adótsízt és Szto dola Pál áll. tanító. Szeger Antal és Szaureszig Ferenc kórházi gondnok a személyazonosság megállapítására kirendelt hatósági közegek.

A Róm. Kath. Nőegyesület pásztorjátéka. A R. K. N. E. f. hó 8-án rendezett pásztorjátéka, mint már mult számunkban is jelentettük, fényesen sikerült szellemileg és anyagilag egyaránt. Az összes bevétel 853 K. volt, a melyből a jótékony egyesületnek körülbelül valami 700 K. tiszta jövedelme marad.

A jótékonycélú mulatságon felülfizettek:

Weifert Ignác és Zsófia 50 koronát, Pancsovai Népbank 40 kor., Bachmann Antonia 20 kor., Graff Irén 15 kor. 50 fill., Kereskedelmibank 15 kor., Buchter Róza, id. Christian Alajos, Christian Matild, Christian Irén, ifj. Christian Alajos, Feymann Ida, Gramberg Adolf ny. alezredes, Légszeszgyár, Gyertyánffy Sarolta, Mayer Károly, dr. Scsitinszky Adolf 10—10 koronát, P. Musits Anselm 9 kor., Gramberg Anna, Walzer Éva, Weifert Gizella 8—8 kor., Herzszenjak Eleonora 6 kor., Bauer Ferencz, Bezeghy Erzsébet, dr. Kehrer Károly, Kontilovics Emil, Matics Julianna, Mergenthaler Ilona, Radda Frigyes, dr. Radda Ignác, dr. Schendl Emil, Wittigslager Károly, Wittigslager Ilona, Wrana Lajos 5—5 kor., dr. Adler Arthur, Germann Teréz, Máj Márk, Sikorszky Sándor, Scherter Hermin, 4—4 kor., Engler-Grosjean, Fischgrund Oszkár, Goldberger Mór, Horner Antal, Nádor Emília, Nádor 3—3 kor., Barbierik Titusz, Burget Örnagy, Friedl, Graff Otto, Haiser Katharina, Holeczius Mária, Jánossyné, Juba Ferenczné, Juba Paulina, Juba és Csányi, Gyermekbarát Ágoston, Klier Karolina, Konkoly A., Kovács Árpád, Mattanovich Adolf kir. tan., Manyik, Nádor Ilona, Nádor Béla, Pavlicsek Aurelia, Prohaszka Hugo, Roszmann, dr. Schäffer Adolf, Schimics Béla, Szmiljanitz Krisztina, Stigel Eugenia, Trebien Jakab, Urbán Gusztáv, Wittigslager Emma, Winterfeld János, Wrana Anna, Wrany Kozma, Ziffermayer Julia, Ziffermayer Othmar 2—2 koronát, Fritzsche Ernőné 1 kor. 50 fill., Prohaszka M. 1 kor. 20 fill., Abt Emília, Benrad, Csalogovics Paula, Cseikovics, dr. Csütörtök Arnold, Csányi Ferencz, Goldheim J. (Bécs), Gyogyevics Malvin, Gröber Miczi, Indrak Ilona, Köszl Mária, Máthé Franziska, Mergel Emília, Mühllich Katalin, özv. Nemcsékné, Széger Mathild, Szigmund Sarolta, Schmidt Gyuláné, Spiegel Anna, Tantner J., Tantner Albin, Waldmann Terézia, Zimmer Clementine, Zimmer J. 1—1 kor., N. N. 40 fill., Labancz Mária 20 kor., összesen 500 kor. 60 fill.

Köszönet. A Róm. Kath. Nőegyesület a Wittigslager-czégnek, a Fempel-czégnek, Máj Márkusnak, a gázgyárnak, az Antonovics és Janosevics-czégnek, Kovács Árpádnak, Mayer Ferencznek, Radda J. Mihálynak, kik hathatósan közreműködtek, hogy a vál-lásos játék oly fényesen sikerüljön: ez uton is hálás köszönetet mond. De őszinte, hálás köszönetet mond Philippovich Lóri kisasszonynak is, ki gyönyörű szavallatával elragadta a nagyszámú közönséget.

Szabadságolások. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter a következő pancsovai állami tanerőknek adott szabadságot: Zilahiné Eszényi Erzsébetnek nek 4 havi, Preyer Gabriellának 1 havi, Dorogságyi Klárának 3 havi, és Sztojkovics Zsigának 3 havi szabadságot.

Nem lesz bekerítve. Tudva levő dolog, hogy a temesparti vasúti állomás bekerítése el lett rendelve. Ezen sok ezer koronába kerülő munka foganatosítása ellen a pancsova—petrovoszellői vasút részvénytársaság illetve a város felszólalt és pedig sikerrel. A kereskedelmi miniszter a városhoz érkezett rendeletében ugyanígy értesítette a város közönségét, hogy a pályaudvar bekerítésétől eláll, de az esetleges balesetekért a vasutársaság felelős.

Megharapott ember. Szombaton reggel egy kutya megharapta Bosnyák Pál földmivest a felsővárosban. A kutyát lebungozták és miután veszettségi gyanu forog fenn, a városi állami állatorvos megvizsgálja.

Ragályos betegségek. A mult hét végén volt városunkban 44 kanyaró- 2 bárányhimlő- 4 vörheny- 1 difteritisz- és egy orbánc beteg. A ragályos betegségek lassan apadnak.

Egy havi húsfogyasztás. November hónapban közfogyasztásra levágott városunkban: 1 bika, 37 ökör, 72 tehén, 33 növendék szarvasmarha, 74 borjú, 357 juh és 449 sertés.

Figyelmeztetés a postai csomagok czélszerű csomagolása, helyes czimezése stb. tárgyában.

A karácsonyi és újévi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek késedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és czimezésre vonatkozó postai szabályokat betartja.

Különösen szem előtt tartandók a következők:

1. Pénzt, ékszer, más tárgyakat egybe csomagolni nem szabad.

2. Csomagolásra faláda, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönelges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig erős csomagoló papir használandó.

Vászon vagy papírburkolattal bíró csomagokat, göb nélküli zsineggel többszörösen és jó szorosan átkötni, a zsineg keresztelési pontjain pedig pecsétviasszal lezárni kell.

A pecsételésnél vésett pecsétnyomó használandó.

3. A czimezésnél kiváló gond fordítandó a czimzett vezeték- és keresztnevének vagy más megkülönböztető jelzésnek (pl. ifjabb, idős, özvegy stb.), továbbá a czimzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitétele; a Budapestre és Bécsbe szóló küldemények czimzártaiban ezenkívül a kerület, utca, házszám, emelet és ajtó jelzés stb. kiteendő.

A rendeltetési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges.

4. A czimet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges úgy a czim fatáblácskára, bórdarabra vagy erős lemezpapírra irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni.

A papirlapokra irt czimeket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani.

Fellette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a czimirat összes adatait feltüntető papirlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő czimirat leesné, elveszne, vagy pedig olvashatlanná válnék a küldemény bizottsági felbontása útján a jelzett papirlap alapján a csomagot megis kézbesíteni lehessen.

Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagban levő czimirat felső részén is kitüntesse.

5. A csomagok tartalmát úgy a czimiraton, mint a szálítólevélben szabatosan és részletesen kell jelezni.

Budapestre és Bécsbe szóló élelmi szereket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (húsnemű, szeszes italok, stb.) tartalmazó csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom minősége és mennyisége szerint kiirandó (pl. szalonna 2 klgr., egy pulyka 3 klgr., 3 liter bor, stb.)

A tartalom ily részletes megjelölése a fogyasztási adó kivétele szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.

A „Budapesti Leányegyesület” karácsonyi kiállítás. Van Budapesten egy egyesület, melynek szerény hangzású neve igen sok törekvést, igen sok munkakedvet, sőt fiatal éveire való tekintettel azt mondhatni, hogy igen sok eredményt is rejtget. A „Budapesti Leányegyesület” az, mely mintegy három évvel ezelőtt alakult arra a célra, hogy tehető ur-lányok nyújtsanak módot a szegény leányoknak önálló életpálya teremtésére. Nem feminista egyesület a szó szorosabb értelmében, nincsenek utopisztikus céljai csak épen kenyert akar juttatni azoknak, kiktől a sors megtagadta még a kenyér keresés eszközeinek a megszerzését is. Kenyert és nem alamizsnát. Nem az éhség pillanatnyi kínját

akarja csillapítani, hanem saját lábára akarja segíteni a szegényt. Így ma már több, mint százra rug azoknak a rossz sorsban született leányoknak a száma, kiket az egyesület különböző életpályákon nevelt. Vannak közöttük, kik szabóné, varróné, nék. hivatalnoknak, de vannak olyanok is, kik orvosnak, tanárnak stb. készülnek. A vidékről a fővárosba szakadt tanuló leányok elhelyezéséről gondoskodik részben teljesen ingyen részben fedezve a fentartási s tanulási költségek egy részét. S egy távoli, ha nem is a közel jövőben megvalósítható, de idővel bizonyára elérhető vágya az egyesületnek egy állandó leány othon megteremtése az ilyen vidékről fővárosba szakadt leányok számára, a hol azok el-látást, s felügyeletet találnának. Az egyesület vagyo-nának, s sajnos elég fogyatékos jövedelmének szaporítására a karácsonyi megelőző héten vásárt rendez a fővárosban. Magyar Vásárt. Eladásra kerülne mindaz, a mi magyar kéz, a magyar ur-leány eszé-nek munkája. Helyet találna ezen a vásáron épűgy az újabb fajtájú magyaros kézimunka, s a régi magy-ar kézi munka kopijája, mint az, a mely nem magy-ar ugyan, de Magyarország egyes vidékein divatosi a melyeket tehát mégis hozzáfűz egy szál a magyar-sághoz. Helyet találnának a különböző vidéki népviseletbe öltöztetett bábuk, babaszobák, játékszerek, rajzok és festmények, amatőr fényképek, használat, és dísz tárgyak, képkeretek, szivartárcák, dobozok stb. stb. Már ebből a rövid s csak példálódzó felsorolásból látni való, milyen tere nyílik itten hölgyeink-nek nemcsak a jótékonyág gyakorlására, de izlésük tehetségük kimutatására is. A Budapesti Leányegye-sület vezetősége azért bizalommal fordul aszonyaink-hoz, s leányainkhoz járuljanak egy egy saját készit-ményű tárggyal a karácsonyi vásár sikeréhez. Bár-mily csekély adományt szívesen fogad az egyesület. A kik épenséggel semmi hajlandóságot nem éreznek magyar izlésű tárgyak készítéséhez, más fajtájukat is küldhetnek, melyek a kiállítás egy külön osztályát ban fognak elhelyezésre kerülni. A beküldött tárgyakat művészekből álló yuri bírálja meg, s a kiválóbbakat díjakkal és oklevelekkel fogja kitüntetni. A vidékről beérkező tárgyak számára az egyesület külön díjakat állapított meg, melyekre csakis vidéki hölgyek pályáz-hatnak. A tárgyak a készítő nevével ellátva f. é. decz. 20-ig bezárólag a Budapesti Leányegyesület czimére (V. Zrinyi u. 7.) küldendők. Részletes fel-világosítással szívesen szolgál az egyesület.

„Millennium”-telep Nagyösz. Egyik gazdasági ág sem fizet úgy, mint a szőlőművelés. Az állami felügyelet és állami segélyvel létesített „Mille-nium”-telep a legmegbízhatóbb ojtvány beszer-zési forrás; ezen ojtványtelep ma a legnagyobb és legüzemképesebb az országban. Ezen mintatelep Buding Károly tulajdonos szakavatott vezetése mellett az ország legjobb szervezett szőlőtelepévé fejlődött, miről tanuskodják a következő közjegyzőileg hitelesített Bizonyítvány. (B. H.) Alulírottak igazoljuk, hogy a pakacziés knézi Buding-féle birtokon 1904. évben következő szőlőszeti termény-állomány-ról van tudomásunk: részint távirtda-póznarendszerű 3-as, részint póznarendszerű 4-es kötésű amerikai vesszőnevelő anyaiskola, 108 k a t. hold Riparia Portalis (Gloire de Montpellier), Vitis Solonis, Rupestris Monticola (Rup du Lot), Gamay Coadere (Colombeau Rupestris), Solonis-Robusta, Riparia Solonis, Aramon-Rupestris Gauzin 2. számú alanya fajtákkal, körülbelül 295.000 t ö k e v e l: 1 1/2 k a t. hold párosítással készült zöldojtványiskola, körül-belül 130.000 d a r a b s i m a és 2 éves gyökeres zöld-ojtványnyal; 23 k a t. hold ojtvány- és dugványis-kola, körülbelül 3.200.000 d r b i s k o l á z o t t f á s o j t v á n y - n y a l és 1.500.000 d r b a m e r i k a i és európai gyöke-reseesített dugványnyal. Pa Pakác, 1904. évi augusz-tus hó 9-én. Gera Ferencz okl. szőlész, telepkezelő.

Buding Antal, telepvezető és oenologus, Szlavik Mihály, vinczellér. (B. H.) Az általam az alulírott helyen és napon 67/904. úgyszám alatt felvett hitelesítési jegyzőkönyv alapján tanusítom, hogy Buding Antal úr, telepvezető és oenologus, úgy Gera Ferencz okl. szőlész, telepkezelő és Szlavik Mihály vinczellér, knézi lakosok, kiket mindhárom személyesen ismerek — a fenti egy korona bélyeggel ellátott bizonyítvány előttem sajátkezűleg írták alá. Billéden ezerkilencszáznegyedik évi augusztus hó kilencedik napján. Dr. Gémes Ignác s. k., mint Dulin Károly billédi királyi közjegyzőnek a temesvári királyi köz-jegyzői kamara 129/904. számú rendelvényével ki-rendelt helyettese. (P. H.)

Ékszer a körmökön. Ez a legújabb hóbortje az amerikai művésznőknek. Mint minden új dolog valószínű, hogy hozzánk is eljut vándorútjában, de nagy hódítása u j d o l o g n a k nálunk már nem igen lehet. Mióta az Első Alföldi Cognaggyár r. t. keoskeméti gyárában főzött hirneves barack különlegességek a magyar ur közönséget oly nagy mértékben meghódították, u j d o l o g n a k csak parányi hódításra van tere. Aki még nem olvasta a Barack Híradót, ezt az eleven, elmés kis új-ságot, kérjen mutatványszámot a gyárvezetősgétől Bérmentve küldik.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűvíz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felül-mulja. Kérjünk határozatlan Ferencz Józse keserűvizet.

Fogfájás és szájbüzt azonnal megszüntet a „Plombus” amerikai öpplombázó szer. Bővebbet a lapunk mai számában közzétett hirdetésben.

A nagylelkű automobilos. Chauffeur. Nagyságos uram, amikor a falun átszáguldoztunk, legálább száz tyukot gázoltunk el.

A nagyságos ur. Nem baj. Holnap ugyanis vasárnap lesz, hát legyen minden parasztnak tyuk a fazékjában.

A megoperált gonoszság. Egy angol folyóiratban olvassuk ezt az érdekes és valójában páratlan esetet: Egy tizenöt esztendősi fiút, akinek gonosztevő hajlamai voltak, operációval gyógyították lelki betegségéből. A fiu anyja azt vallotta, hogy három esztendő korában fia fején megsérült, mire az orvosok megállapították, hogy valószínűleg innen erednek csak a hajlamok. A bíróság külön engedélyt adott, hogy a fiút fején megoperálják. Az orvosok megoperálták a fiút és három csontképződményt vettek ki a fejéből, amelyek alatt rendellenes képződményeket találtak. A műtét fényesen sikerült és mikor a fiu teljesen meggyógyult az operáció által okozott betegségből, teljesen erkölcsös lett és viszszenyerte ép esztét.

Íszakosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk csomag Cozaport. Kávé, tea, étel vagy szeszese italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozaport többet ér, mint a világ minden szóbészede a tartózkodásról, mert csodálatos elleneszenyessé teszi az íszakosnak a szeszese italt. A Coza oly eszedesen és biztosan hat, hogy azt feleség testvér a nagy gyermek egyaránt az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal asszony nekünk körülbelül a következőt mesélt:

„Igen én is használtam ezt a remek szert a férjem tudta nélkül és hála Isten teljese segített rajta. Jó férj volt józan állapotban, de sajnos, majd, mindig részeg volt. Folytonos félelem, aggodalom és kétségbeesés, szegény, becs elensé! és szegénység közepette éltél! De minek is mesélem volna el másoknak? Nem csodálatos e igazán hogy egy asszony a dolgot saját maga ekképen irányítsa és otthonát, gondterhes tűzhelyét örömpalotává tudja varázsolni!” 52-2

Coza a családok ezreit békitette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegény és becselenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet mely a Cozaport tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják egy próba adagot díj és költségmentesen küldi hogy így bárki is meggyőződhesen biztos hatásáról. Kezeskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

COZA INSTITUTE (Dept. 149), 71, High Holborn, London W. C., ANGLIA.

(Levelek 25 fillér levelezőlapon 10 fillérre bérmentesítendők.)

A m. kir. államvasutak téli menetrend-kivonata.

Vonatok indulása és érkezése.

Pancsováról illetve Pancsovára.

Indul:

a) A pancsovai pályaudvarról:

Verseczre indul: reggel 3 ó. 41 p., délelőtt 8 ó. 30 p.; délután 2 ó.
„érkezik: reggel 6 ó. 57 p.; délután 12 ó. 15 p.; délután 5 ó. 40 p.

A hajnali 3 ó. 41 p. és d. u. 2 ó. induló vonatok Temesváron át közvetlen vonatok Budapestig ny. p. u.; utóbbinál közvetlen kocsik is közlekedik. Budapestre érkező reggel 7 ó. 15 p. és este 7 ó. 10 p.

Román-Petréről ind. T.-Kubinára délelőtt 10 ó. 53 p. este 8 ó. 19 p.

Temes-Kubináról ind. reggel 3 ó. 30 p.; d. u. 1 ó. 40 p.

Alibunárról (Számos-Szécsány felé) ind. hajnali 4 ó. 55 p. és d. u. 2 ó. 50 p.

Alibunára (Szécsány) ind. 8 ó. 10 p.; érk. d. e. 10 ó. 30 p.

b) A pancsova-józsefvárosi pályaudvarról:

Nbecskerekre ind. reggel 5 ó. 35 p.; d. u. 1 ó. 50 p.

(Bégapart) érk. „ 8 ó. 27 p.; d. u. 5 ó. 40 p.

Nbecskerekre „ „ d. u. 5 ó. 55 p.

Budapest ny. p. u. érk. reggel 7 ó. 15 p. és este 7 ó. 10 p.

Antalfalváról ind. (Számos-Szécsányra) d. u. 3 ó. 30 p.

Antalfalvára érk. (Szécsány-Számoson át) reggel 6 ó. 47 p.

Érkezik:

a) A pancsovai pályaudvarra:

Budapest ny. p. u. ind. este 6 ó. 50 p. és 10 ó. 10 p. reggel 8 ó. 30 p.

Versecz ind. reggel 4 ó. 48 p. és 8 ó. 50 p. este 6 ó. 20 p.

Verseczről (Alibunár és T.-Kubináról is) érkezik:

reggel 7 ó. 45 p. d. u. 12 ó. 20 p. este 9 ó. 52 p.

b) A pancsova-józsefvárosi pályaudvarra:

Budapest ny. p. u. ind. este 6 ó. 50 p. és 10 ó. 10 p. regg. 8 ó. 30 p.

Nagybecskerek ind. regg. 8 ó. 10 p. este 6 ó. 20 p.

Nagybecskeresről érkezik:

d. u. 12 ó. 13 p.; este 9 ó. 20 p.

Nagybecskerek Bégapart (Szécsány, Számos, Antalfalván át) indul reggel 3 ó. 33 p. és Pancsova-Józsefváros érk. reggel 7 ó. 59 p.

Zimony-Budapest és vissza:

Zimonyból ind. reggel 6 ó. 39 p. (gy. v.) 8 ó. 37 p. (sz. v.)

d. u. 4 ó. 44 p. (sz. v.)

Budapestre k. p. u. érk. d. u. 1 ó. 10 p. este 6 ó. 55 p.

reggel 7 ó. 05 p.

Budapest k. p. u. ind. reggel 7 ó. 15 p. (sz. v.) d. u. 2 ó. 40 p. (gy. v.) este 10 ó. 25 p.

Zimonyba érk. este 6 ó. 43 p. és 9 ó. 35 p. d. u. 10 ó. 6 p.

22161. szám.

1904. tkvi.

II. Végzés, árverési hirdetmény és feltételek.

A pancsovai kir. tszék, mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Alterov Dusán és Alexia pancsovai lakosok képv. Feymann Gyula pancsovai ügyvéd által javára 500 kor. tőke, s ennek 1904. évi szeptember hó 25-161 j. 5% kamata 53 kor. eddigi, 25 kor. 70 fill. jelenlegi s a még felmerülő költség kielégítése végett az 1881: 60. t.-cz. 144 §-a alapján s 146 §-a értelmében Alterov Gyoka adós, Alterov Tima, Alterov Mita Csesznák Pál és naje szül. Pisák Zsuzsánna barandai illetve pancsovai lakosok ellen a pancsovai kir. tszék területén levő antalfalvai járáshoz tartozó Baranda községben és a barandai 2837^{1/2} sz. tkvben foglalt: 1.) 54 ó. i. sz. házra és 400 ól házhelyre 224 kor. 2.) 169 hrsz. 62 ól kertre 15 kor. 3.) 1 dűlő 76 hrsz. 2 hold I oszt. szántóra 445 kor. 4.) 44 hrsz. 354 ól szőlőre 68 kor. 5.) 76 hrsz. 800 ól kertre 188 kor. a barandai 2838 sz. lapon felvett 6.) 2 d. 76 hrsz. 800 ól I oszt. szántóra 56 kor. 7.) 4 d. 76 hrsz. 2 hold I oszt. szántóra 291 kor. a barandai 2603 sz. lapon felvett 8.) hrsz. n-iküli 62 ól kertre 15 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Baranda községében 1905. évi február hó 16-án d. e. 9 órakor fog megtartatni a következők egy a tkvi hivatalban mint Baranda községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1.) Kikiáltási ár a becsár.

2.) Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áronalul is el fognak adatni.

3.) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 22 k. 40 f. 1 k. 50 f. 44 k. 50 f. 6 k. 80 f. 18 k. 80 f. 5 k. 60 f. 29 k. 10 f. és 1 k. 50 f. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: 60 t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt ugyan annak kiszolgáltatni.

Pancsován, 1904. évi december 2-án.

Dr. Bernhardt,

k. r. albiró.

1-1

A Franklin-Társulat kiadása.

A Magyar Remekírók

a magyar irodalom főművei

ötödik sorozata most jelent meg s így most már 25 kötet került ki a magyar remekíróknak eme leggondosabb és legdíszesebb kiadásából.

A mostani ötödik sorozat különösen értékes. Ebben jelentek meg Pázmány Péter válogatott munkái is. Ezt a kötetet jeles tudósunk, Fraknoi Vilmos oly bevezetéssel látta el, mely Pázmány Péter életét és munkásságát vázolja és méltatja, s egyúttal a XVII. század irodalmáról, az akkori magyar társadalmi- és közviszonyokról érdekes esszét is nyújt.

Ugyancsak ez a sorozat Bajza József három évtizedre menő munkásságának legjavát is beleilleszti a magyar remekírók közé. E kötetet Badics Ferencz válogatta össze és látta el nagybecsű előszóval.

E két kötetet kívül megjelent még az V-ik sorozatban Vörösmarty V. kötete, Arany János III. kötete és Szigligeti II. kötete.

A már előbb megjelent négy sorozatban a következő művek jelentek meg:

Arany János munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.
Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte Vadnay Károly.
Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte Zoltvány Irén.
Garay János munkái. Sajtó alá rendezte Ferenczi Zoltán.
Kazinczy Ferencz műveiből. Sajtó alá rendezte Váczy János.
Kisfaludy Sándor munkái. I. kötet. Sajtó alá rendezte Heinrich Gusztáv.
Kölcsey Ferencz munkái. Sajtó alá rendezte Angyal David.
Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferencz.
Kurucz költészet. Sajtó alá rendezte Erdélyi Pál.
Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte Koroda Pál.
Gróf Széchenyi István munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte Berzeviczy Albert.
Szigligeti Ede színművei I. kötet. Sajtó alá rendezte Bayer József.
Toma Mihály munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte Lévy József.
Vajda József kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte Eendrődi Sándor.
Vörösmarty Mihály munkái I., II. III. és IV. kötet. Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.
A Magyar Remekírók gyűjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 55 kötetes munka ára 220 korona; az ennek kiegészítőjeként megjelent Shakspeare összes művei hat kötetbe kötve ára 30 korona, melyet a Magyar Remekírók vevői 20 korona kedvezményes áron kapják.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés és a

Franklin-Társulat
magyar irodalmi intézet és könyvnyomda
(Budapest IV., Egyetem-u. 4.)

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett torontálalmási községi jegyzői állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állással egyelőre 1200 korona évi fizetés, szabad lakás, és a magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak szedésének élvezete van egybekötve. Ezen fizetés az 1904. XI. t. cz. értelmében megfelelő kiegészítést fog nyerni.

Felhívtnak mindazok a kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a pancsovai járás főszejgabirósághoz folyó évi december hó 24. d. u. 5 órájáig küldje be. Később beérkező kérvények figyelembe nem fognak vétetni.

Pancsován 1904. évi december hó 10-én.

Dr. Gyertyánffy,
főszejgabiró.

2-1

Árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. törvényszék mint tkvi. hatóság az előterjesztett kérelem folytán Dr. Radda Ignác ügyvéd által képviselt Halm Katalin pancsovai lakos javára 100 kor. tőke, ennek 1904. évi május hó 1-től járó 6% kamata 101. kor. 30 fill. eddigi 20 kor. 45 fill. jelenlegi s a még felmerülő költség kielégítése végett az 1881: 60. t. cz. 144 §-a alapján s 146. §-a és 156 §-a értelmében Petrucz Jován végrehajtást szenvedett és Petrucz Drága társtulajdonos pancsovai lakosokk ellen a pancsovai kir. törvényszék, területén levő pancsovai járáshoz tartozó Pancsova városban és a pancsovai 1050 sz. tkvben foglalt:

A. + sor. 1946 hrsz. 1888 ö. i. sz. ház 82 □-öl udvar és 54. □-öl kertre 1667. kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közzhírré teszi.

A nyilvános árverés az alolított kir. tszék. tkvi. hivatalában 1905. évi január hó 19-én d. e. 9. órákor fog megtartatni a következő úgy a tkvi. hivatalban mint Pancsova városban kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

- 1.) Kikiáltási ár a becsár.
- 2.) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.
- 3.) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 166 kor. 70 fill. készpénzben vagy óvadék képes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881: 60. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt u. a. kiszolgáltatni.

Pancsován, 1904. évi október hó 26-án.

1-1

Medzihradszky, k. t. albiró.

II. Végzés árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovi kir. tszék mint tkvi. hatóság az előterjesztett kérelem folytán Kokora Adám ozorai lakos javára 64 kor. 50 fill. tőke, ennek 1896 évi október hó 10 napjától járó 5% kamata 58 kor. 80 fill. eddigi 13 kor. 70 fill. jelenlegi s a még felmerülő költség kielégítése végett az 1881: 60 t. cz. 144 §-a alapján s 146 §. és 156 § értelmében Vojvodicsán Szimeon adós és Vojvodicsán Jozsa és Peter társtulajdonos ozorai lakosokk ellen a pancsovai kir. tszék. területén levő antalfalvi járáshoz tartozó Ozora községben és az ozorai 3510 sz. tkvben foglalt: 1.) 400 □-öl házhelyre 285 kor. 2.) 169 hrsz. 400 □-öl szőlőre 162 kor. 3.) 197 hrsz. 75 □-öl kertre 12 kor. 4.) 227 hrsz. 100 □-öl kertre 16 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közzhírré teszi.

A nyilvános árverés Ozora községében 1905. évi február hó 15. napjának d. e. 9 órákor fog megtartatni, a következő úgy a tkvi. hivatalban mint Ozora községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

- 1.) Kikiáltási ár a becsár.
- 2.) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.
- 3.) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 28 kor. 50 fill. 16 kor. 20 fill. 1 kor. 20 fill. 1 kor. 60 fill. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni.

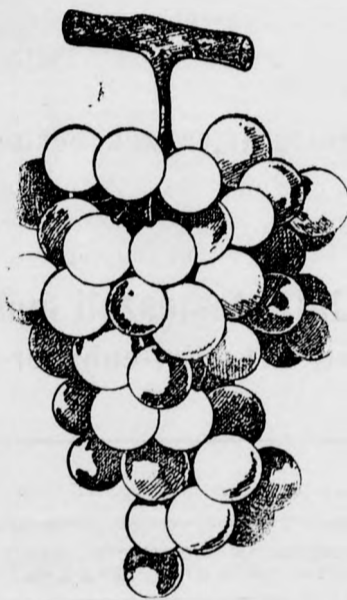
Pancsován, 1904. évi december hó 2-án.

Dr. Bernhardt,
k. t. albiró.

1-1

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Legolesőbb árak!

Legolesőbb árak!

20-6

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segélyvel és állami felügyelet mellett létesült.

A temesvári
**„DMKE“ MOSÓ-
ÉS PIPERE-SZAPPANOK**

a legjobb és legolesőbbak.
(10, 20 és 30 fill.)

Igazi magyar családi szappan.
Kereskedőknek árkedvezmény.

**Kérjünk mindenütt temesvári
„DMKE“ SZAPPANT!**

A hol nem kapható, oda a gyár 5 kilogrammos postacsomagokban szállítja utánvétel mellett portómentesen.

Czím: „Szappangyár“ TEMESVÁR.

13-4

WITTIGSCHLAGER C.

KITÜNTETVE:
Budapest 1885. ezüst érem.
1896. elismerő oklevél.

KÖNYVNYOMDÁJA és KÖNYVKÖTÉSZE

KITÜNTETVE:
Temesvár 1891. ezüst érem.
Páris 1900. bronz érem.

Pancsován, Gromon-utcza 2. szám alatt, saját házában.

Készít mindennemű

könyvnyomdai munkákat,

u. m.: szin- és műnyomást, műveket és brosurákat az országban divó minden nyelven, ügyvédi és hivatali táblázatokat, számlákat, szállítóleveleket, körözvényeket, árjegyzékeket,

eljegyzési és esketési kártyákat, meghívókat,
gyászjelentéseket, gabonavásárlási szelvényeket, látogató-, cím- és ajánlási-kártyákat,
czimmel és czéggel ellátott levélpapírokat és kenderboritékokat stb. stb.

izléses, tiszta és szép kivitelben

a lehető legolesőbb árakon.

— Mindennemű könyvkötészeti munkák csinos kivitelben, jutányos árak mellett végeztetnek. —

Árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. tszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Feymann Gyula ügyvéd pancsovai lakos javára 650 kor. tőke, ennek 1904-évi április hó 27-től járó 6% kamata 130 kor. 90 fill. eddigi 35 kor. 70 fill. jelenlegi s a még felmerülő költség kielégítése végett az 1881: 60. t.-cz. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében Geber Tamás adós bresztováci lakos ellen a pancsovai kir. trvszék területén levő pancsovai járáshoz tartozó Bresztovác községben és a bresztováci 942. sz. tkvi betétben foglalt: A. + 1 sor. 5917,2 hrsz. I. h. 1396 □-ól szántóból Geber Tamást megillető 1/18-ad résznyi jutalékára 24 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közzhírré teszi.

A nyilvános árverés Bresztovác község házában 1905. évi február hó 11. napján d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő ügy a tkvi hivatalban mint Bresztovác községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

- 1.) Kikiáltási ár a becsár.
- 2.) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.
- 3.) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 2. kor. 40 fill. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: 60 t.-cz. 170. § a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt u. a. kiszolgáltatni.

Pancsován, 1904. évi december hó 3-án

Áts-Nagy,
k. t. albiró.

1-1

Jelentés.

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. érd. közönségnek szives tudomására hozni, hogy a legszébb és legpompásabb

* karácsonyfák *

már megérkeztek s minden nagyságban kaphatók.

Továbbá nagy raktár, liszt, dió, szilva, szegedi paprika, tarhonya, burgonya és hüvelyes veteményekben, mint: bab, lencse és borsó a legjobb minőségben.

Kiváló tisztelettel

Wrany Kozma.

3-2

Árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. tszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Feymann Gyula ügyvéd által képv. May Mark pancsovai lakos javára 33 kor. 38 fill. hátr. tőke, ennek és pedig a 131 kor. 38 fill. tőke után 1902. évi szeptember hó 4-től járó 5% kamata 62 kor. 40 fill. eddigi 20 kor. 45 fill. jelenlegi s a még felmerülő költség kielégítése végett az 1881: 60 t.-cz. 144 §-a alapján s 146 §-a értelmében Kellermann Adolf és Kellermann Armin pancsovai lakosok ellen a pancsovai kir. tszék területén levő pancsovai járáshoz tartozó Pancsova városban és a pancsovai 621 sz. tkvben 1.) A + 1 sor 1076 hrsz. a. foglt 969 ö. i. sz. háza és 117 □-ól udvarra 3830 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket közzhírré teszi.

A nyilvános árverés az alolrt kir. trszék tkvi. hivatalában 1905. évi március hó 16-án d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő ügy a tkvi hivatalban mint Számos községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

- 1.) Kikiáltási ár a becsár.
- 2.) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is fognak adatni.
- 3.) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% 383 kor. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881 60. t.-cz. 170 §. értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt u. a. kiszolgáltatni.

Pancsován, 1904. évi decz. hó 10-én.

Dr. Bernhardt,
kir. t. albiró.

1-1

Mindennemű JÁTÉKSZEREK

dús választékban

kaphatók

Máy Márknál

Pancsován.

→ Védjegy: „Horgony“ ← A Liniment. Capsici comp. a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszor, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult községnyél. csúznál és meglülés-knél bedörzsölésképpen használva.
Figyelemztetés. Silány hami itványok miatt bevisarlskor óvatosaak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el. a mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter zseggjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 kor. és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Richter gyógyszerára az „Arany oroslánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi küldés.

7-10

Világhírű!

a „REKORD“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48-63. cm. nagyságban ára — 20 korona
Legfinomabb kivitelű Blom-, Platin- és krétarajz ára — 5 korona.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítünk mindenkinék teljesen ingyen, ha részünkre 3 rendelést szerrez és azokat egyenkint vagy egyszer e beküldi.

„REKORD“ festészeti műintézet
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 46.

20-7

Feltűnést keltő olcsó árak!

A bekövetkezendő téli időnyre alább felsorolt árucikkeket ajánlunk:

Női cugos cipő frt. 2.60	Női füzös cipő frt. 2.80	Női gombos cipő frt. 3.25	Női füzös cipő Box Calf frt. 3.75
Férfi cugos cipő frt. 2.80	Férfi füzös cipő frt. 3.10	Férfi füzös cipő legjobb Boxbőr frt. 4.50	NŐI-NEMEZ gombos cipő bőrborítással frt. 2.00
NŐI FÜZÖS CIPŐ erős bőrből meleg béléssel frt. 3.10	Nemez félcipő sarkkal frt. 1.00	Férfi nemez félcipő sarkkal frt. 1.20	FÉRFI CUGOS CIPŐ posztóból erős bőrborítással kettős talppal frt. 4.25
Füzös cipő leányok részére frt. 1.80	Gombos cipő leányok részére frt. 2.00	FÜZÖS-ÉS GOMBOS cipő gyermekek részére és feljebb frt. 1.00	SZINES MICADO férfiak nők és gyermekek részére 60 kr.-től frt. 1.00

„TURUL“ cipőgyár részv. társaság.

Főraktár: Pancsova, Erzsébet-tér 2. szám.

